

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΝ ΙΔΡΥΘΕΝ ΤΩ 1876

Βραβευθέν υπό του εν Παρισίοις Συλλόγου προς ενίσχυσιν των ελληνικών σπουδών,
 αξιωθέν αργυρού μεταλλίου εν τῇ 'Εκθέσει τῆς
 Δ' Ὀλυμπιάδος καὶ χαλκοῦ ἐν τῇ Παγκοσμίῳ 'Εκθέσει τοῦ 1889.

1895.

Ἐν Ἀθήναις, 15 Ἰανουαρίου.

Ἀριθ. 3.

Τιμὴ συνδρομῆς ἑτησίας καὶ προπληρωτέας: Διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν δρ. 8
 διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν φρ. γρ. 10. — Τιμὴ φύλλου: Διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν
 δρ. 0,20 διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν φρ. γρ. 0,20.

Διὰ καταχωρήσεις ἀγγελιῶν ἐν τῇ τελευταίᾳ σελίδι κτλ. γίνονται ἰδιαίτεροι
 συμφωνίαι. — Γραφεῖον: ὁδὸς Νομισματοκοπέου ἀριθ. 7 παρὰ τὴν
 Διεύθυνσιν τῆς Ἀστυνομίας.

ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΗΣ ΑΚΡΟΓΙΑΛΙΑΣ

Η ΣΤΟΙΧΕΙΩΜΕΝΗ ΜΗΛΙΑ

Ἄπ' τὴν πολύκαρπη μηλιά,
 Ποῦ εἶν' ἐκεῖ πάνω στὴ σπηλιά,
 Ἐκοῦσα μῦλο.

Μὰ βγαίνει ξάφνω μιά φωνή,
 Σάν νάννοιωσε καὶ νὰ πονῆ
 Τάψυχο ξύλο.

Σάν ἄκουσα τέτοια λαλιά,
 Τὸ χέρι μου ἀπὸ τὴ μηλιά
 Παίρνω μὲ φόβο:

Πές μου, μηλιά, τὸν πόνο σου
 Καὶ μῦλο ἀπὸ τὸν κλώνο σου
 Δὲν ξανακόβω.

— Πρὶν νὰ στοιχειώσω τὴ μηλιά
 Ἐγὼ ἤμουν κόρη βασιλιά
 Ὅλη καμάρι,
 Κ' εἶχα ἀγαπητικὸ κρυφὸ
 Τῆς Μάγισσας τὸν ἀδερφὸ
 Τὸν καθαλάρι.

Μ' εἰσέφυγε ἀγάπης ἀγκαλιά
 Κι' ἄπλων' ἀπάνω μου ἡ μηλιά
 Κλαρί' ἀνθισμένα...
 Μὰ κάποιο μάτι μιὰ φορὰ
 Μᾶς εἶδε καὶ μᾶς μαρτυρᾷ
 Αὐτὸν κ' ἐμένα.

Κάτω ἀπὸ τούτη τὴ μηλιά
 Τὸν εἰσέφαξε τοῦ βασιλιά
 Τὸ γιαταγάνι.
 Κ' ἡ Μάγισσα ποῦ τάγροικᾷ
 Μὲ μάγια μαῦρα, ξωτικά
 Στοιχειὸ μὲ κάνει.

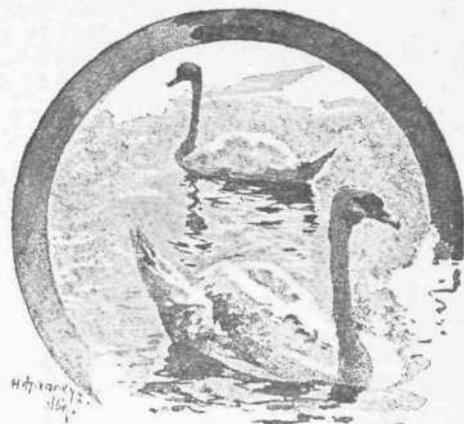
Τὰ ξέπλεκά μου τὰ μαλλιά
 Ξαπλώσαν σ' ὅλη τὴ μηλιά

Καὶ γίναν κλώνοι,
 Καὶ τὸ κορμὶ τὸ ζηλευτὸ
 Σάν νάγινε δεντροὶ κι' αὐτὸ
 Στὴ γῆ ῥιζώνει.

Τάσπρα λουλούδια στὴ μηλιά
 Μὲ τὰ δικά μου τὰ φιλιὰ
 Μοσχουρίζουν,
 Κι' ἀπὸ τὸ αἷμα μου θωριά
 Παίρνουν τὰ μῦλα στὰ κλαριά
 Καὶ κοκκινίζουν.

Στὴν πρώτη ἀγάπη τὴν παλιά
 Κι' ἂν ἔγινε ἄψυχη μηλιά
 Πιστὴ ἀπομένω.
 Κ' ἔχω ἀγαπητικὸ κρυφὸ
 Τῆς Μάγισσας τὸν ἀδερφὸ,
 Τὸν πεθαμένο!

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΡΟΣΙΝΗΣ

10 Ιανουαρίου

Γδού τῆ ἀληθεία ἐν θελκτικώτατον ὀκτα-
ἡμέρον, ὑψ' ὅλας τὰς ἐπόψεις! Κίνησις—
καί πάρα πολύ μεγάλη κίνησις μάλιστα,

Ὅποιον τῶ ὄντι ἡλιοζούστων ἡμερῶν
διαδοχή! Ὅπως ἐλπίδας εἶνε ἱκανὸν
να ἐμπνεύσῃ τὸ ἀπαράμιλλον θεῖον τοῦ
σαφειροῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς πρασίνης
ἐξοχῆς, ἢ ζωογόνος εἰσπνοῦ ἀέρος χλια-

Ἄλλ' ὄχι! Ἡ πόλις, τὴν ὁποίαν βλέπο-
μεν μακρόθεν λευκάζουσαν καὶ ἐξιδανι-
κευμένην, μᾶς προσκαλεῖ καὶ πρέπει νὰ
ἐπιστρέψωμεν γρήγορα... Ἐχει καὶ αὐτὴ
τὰ θεαματὰ τῆς τῆ ἐνδιαφέροντα καὶ περι-
εργα, —προπάντων ἂν θέλωμεν νὰ τα παρα-
κολουθῶμεν μακρόθεν ὡς θεῖα καὶ μόνον...

Καὶ ἴτω ὡς μία συνέχεια τοῦ αἰσθημα-
τος αὐτοῦ ἢ ἡδονῆ, τὴν ὁποίαν ἐδοκίμα-
σαν οἱ θεαταὶ τοῦ «Κράτους τοῦ Ζόφου»
τοῦ θαυμασίου δράματος τοῦ Λέοντος Τολ-
στόϊ, τοῦ δημοκρατικώτατου, τὸ ὁποῖον
ἐδόθη ἀπὸ τῆς σκηνῆς τοῦ Μεγάλου Θεά-
τρου. Καὶ ἡ μετάφρασις, ὀφειλομένη εἰς
τὸν κάλαμον τοῦ ρωσομαθοῦς κ. Α. Κων-
σταντινίδου ἦτο καλὴ καὶ ἡ ὑπόκρισις
λαμπρὰ ὅσοι δὲ δὲν νύχταριστῆσαν
ἀπὸ τὸ ἀριστούργημα, τὸ οὗτο διερχο-

χορδαῖς καὶ ὄργανῳ» ψάλλουν τὴν ἑορ-
τήν! Καὶ ἀπὸ τὰς μικρὰς αὐτὰς γραφικὰς
συννοίας ἐπιλημύριον οἱ ἀθηναῖκοι δρό-
μοι καὶ εἶχε κατὰ τὸ ἐξόχως συγκινοῦν
καὶ συνδουλιζόν τὰς ἀναμνήσεις τὸ πα-
λαιὸν ἔθιμον, τὸ ὁποῖον ἐξαπέστειλαν,
ὄλοεν κατακτικώτερον, μέχρι τῶν με-
σογείων πόλεων αἱ ναυτικαὶ νῆσοι, ὅθεν
βεβαίως ἔλκει τὴν ἄρχην.

Ἄλλ' ὅ,τι ὑπερβάλλει πᾶσαν περιγρα-
φὴν — καὶ ἐδῶ βέβαια θά τα ἔχανε καὶ ὁ
ποιητὴς καὶ ὁ ζωγράφος, — εἶνε τὰ μεγάλα
λαϊκὰ ἢ κατ' ἄλλους πάνδημα συλλαλη-
τήρια, τὰ συγκροτηθέντα αὐτὰς τὰς ἡμέ-
ρας ἐν Ἀθήναις. Ἡ κίνησις τοῦ πλῆθους,
ἢ ἐκ παραλλήλου κίνησις τῶν ποικίλων
στρατευμάτων, — ἢ ἐπιφέρουσα τὸσον τα-
ραχὴν, πρὸς πρόληψιν ὀθεν πάσης ταρα-
χῆς, — ὁ περὶ τοὺς αὐτοσχεδίουσ ῥήτορας
ἐνθουσιασμοί, αἱ βίαιαι συγκρούσεις μετὰ
τῶν ὀργάνων τῆς ἐξουσίας, οἱ λιθοβολι-
σμοί, αἱ συλλήψεις, αἱ προτροπᾶδην φυ-
γαί, αἱ σχολιάζουσαι ὀμάδες τῶν φιλησῶ-
νων, αἱ ἀγριαὶ ὀψεις τῶν ἀνυσῶνων, οἱ
μορφασμοὶ τῶν χορτασμένων, οἱ ὀποῖοι
προσποιοῦνται τοὺς πεινῶντας ἢ ἀπλῶς
τοὺς ἀντιπροσώπευον, — διότι ἂν κρίνω-
μεν ἀπὸ τῶν ἀλαλητῶν τῶν συλλαλητη-
ρίων, δὲν δυναμέθα νὰ ὑποθεσώμεν ὅτι
τὰ συγκροτῆ αὐτῶς ὁ π ε ι ν ὶ ν καὶ ἐξη-
σθεννημένος λαός, — ἢ μεταφορὰ τῶν πλη-
ρωμένων, ὁ ἀναδρασμὸς τῶν καφετειῶν,
πόσα καὶ πόσα δὲν θά εἶχε κανεῖς νάνα-
γραφήν καὶ νὰ περιγράψῃ! . . Ἄλλὰ δὲν
εἶνε δυνατὸν νὰ ἐκταθῶμεν. Τὰ συλλαλη-
τήρια εἶνε καθαρῶς πολιτικά, ἢ ἂν θέ-
λετε μάλιστα καθαρῶς κομματικά, σκοπὸν
ἔχοντα νὰ ριθῶν τὴν Κυβέρνησιν καὶ
ἡμεῖς δὲν πρέπει νὰ λησμονώμεν ποτὲ
ὄχι μόνον ὅτι ἢ πολιτικῆς πρέπει νὰ εἶνε
ξένη δι' ἡμᾶς, ἀλλ' ὅτι ἀκόμη πρέπει καὶ
νὰ προσέχωμεν μήπως οἱ κακόδουλοι μᾶς
παρεξηγήσων.

Ἄλλὰ πῶς μολοντοῦτο νὰ παρασιωπή-
σωμεν τὸ γεγονός, ὅτι ἐσυρῆθησαν προ-
χῆρς τὰ μέλη τῆς Κυβερνήσεως ἐξωθεν τοῦ
Βουλευτηρίου; Μάλιστα ἐσυρῆθησαν, ἐσυ-
ρῆθησαν ὡς νὰ ἐγραψαν τὸ χειρότερον
ἀπὸ τὰ κωμειδύλλια ποῦ μᾶς ἔδωκεν ἢ
παρελθοῦσα θεατρικὴ περίοδος καὶ ἀπό-
δειξις ὅτι συνελήθησαν οἱ δρόσται τῆς
ἀκόμη ἀποδοκιμασίας καὶ θά δικασθῶσι
προσεχῶς. Μὴ κρίνετε ὡς ἀντιπολιτευόμε-
νοι ἢ ὡς συμπολιτευόμενοι. . . Ἐ, δὲν σαφ-
φαίνεται νόστιμον — νόστιμον καὶ τίποτε
ἄλλο, — τὸ σῆγμα αὐτό, ἢ εὐκόλος λαϊκὴ
αὐτὴ περιφρόνησις πρὸς τοὺς μεγάλους
καὶ τοὺς ὑψηλοὺς καὶ δὲν αἰσθάνεσθε τὴν
μυστικὴν ἐκείνην ἡδονήν, τὴν ὁποίαν
προξενεῖ πάντοτε εἰς τὴν ψῆσει δημοκρα-
τικὴν ψυχὴν ἢ ἐξαθνητικὴ ἀποκάλυψις τῆς
λαϊκῆς δυνάμεως;

Καὶ ἴτω ὡς μία συνέχεια τοῦ αἰσθημα-
τος αὐτοῦ ἢ ἡδονῆ, τὴν ὁποίαν ἐδοκίμα-
σαν οἱ θεαταὶ τοῦ «Κράτους τοῦ Ζόφου»
τοῦ θαυμασίου δράματος τοῦ Λέοντος Τολ-
στόϊ, τοῦ δημοκρατικώτατου, τὸ ὁποῖον
ἐδόθη ἀπὸ τῆς σκηνῆς τοῦ Μεγάλου Θεά-
τρου. Καὶ ἡ μετάφρασις, ὀφειλομένη εἰς
τὸν κάλαμον τοῦ ρωσομαθοῦς κ. Α. Κων-
σταντινίδου ἦτο καλὴ καὶ ἡ ὑπόκρισις
λαμπρὰ ὅσοι δὲ δὲν νύχταριστῆσαν
ἀπὸ τὸ ἀριστούργημα, τὸ οὗτο διερχο-

νευθέν, τὸσφ τὸ χειρότερον δι' αὐτοῦς.
Ἐχομεν ἀκόμη δύο γεγονότα ἀρετικῆς
σπουδαιότητος: Τὰ ἐγκαίνια τοῦ Πανε-
λληνίου Γυμναστικοῦ Συλλόγου, τὰ ὀποῖα
μετὰ πολλὰς ἐπισημότητος ἐτελέσθησαν
τὴν π. Κυριακὴν ἐπὶ παρουσίᾳ τῆς Β. Οἰ-
κογενείας, ἐκφωνηθέντος τὸν πανηγυρι-
κὸν τοῦ καθηγητοῦ κ. Σπ. Λάμπρου, καὶ
τὴν ἐγκατάστασιν ὡς ἱατροῦ ἐνταῦθα τῆς
Δοῦς Μαρίας Καλαποθάκη, ἡτις αὐτὴν τὴν
ἐβδομάδα, κατόπι ἐπιτυχεστάτων ἐξετά-
σεων, ἔτυχε τῆς πρὸς τοῦτο ἀδείας. Ὁ
Πανελληνίος Γυμναστικὸς Σύλλογος εἶνε
λαμπρὸν φαινόμενον, τὸ ὀποῖον οὔτε συ-
στάσεων χρηζέει οὔτε κἂν εὐχῶν. Ἄλλὰ
διὰ τὴν Δεσ Καλαποθάκη τὸ πρᾶγμα δια-
φέρει. Ἡ νεαρὰ ἱατρός ἔχει ἀκόμη ἀνάγκη
νὰ συστηθῇ, νὰ διακριθῇ διὰ τῆς ἐπι-
τυχοῦς ἐξασκήσεως τοῦ ἐπαγγέλματος καὶ
τοῦτο θά τῆ νύχτο τις ἐξ ὀλης καρδίας,
διότι εἶνε ἢ πρῶτη ἑλληνίς ἱατρός καὶ
ἐκ τῆς εὐδοκίμησεως αὐτῆς θά παρορμη-
θοῦν καὶ ἄλλα γυναῖκες νάκοιλοθῶσιν
καὶ νὰ ἐξασκῶσιν ἐνταῦθα τὸ ἐπάγγελμα
τοῦτο. Ὑπάρχουν τῶσαι περιστάσεις κατὰ
τὰς ὀποίας ὁ ἱατρός πρέπει νὰ εἶνε γυνὴ
καὶ θά ἦτο τὸσφ χρῆσιμον πρᾶγμα ἂν ἐπο-
λυπλασιάζοντο καὶ παρ' ἡμῖν αἱ ἱατροί!
Ἦς γνωστὸν, δύο ἀκόμη σπουδαῖον ἱα-
τρικὴν εἰς τὸ ἐν Ἀθήναις Πανεπιστήμιον,
αἱ ἀδελφαὶ Παναγιωτάτου. Καὶ ἢ μία θά
γίνουν τρεῖς μετ' ὀλίγον, ἂν ὡς ἐλπίζο-
μεν καὶ εὐχόμεθα, ἢ μία αὐτῆ ἐπιτύχη.

Γρ. Β.

Η ΜΟΡΤΙΣΣΑ

Αἱ συνειθισμένα περιπέτεια τοῦ βίου
μ' ἐχώρισαν ἀπὸ τὸν φίλον μου Α. Τὸν
εἶχα σχεδὸν λησμονῆσῃ ὅταν μιά μέρα
ἄκουσα τυχαίως πῶς εὐρίσκεται ἐδῶ καὶ
ἀσθενεῖ βαρεῖά. Κατῶρθωσα νὰ μάθω τὸ
σπίτι του, εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ Λυκα-
βητοῦ, καὶ ἐπῆγα.

Ἡ ἐξώπορτα εἶνε ἀνοικτὴ ἀνεβαίνω
τὴν σκάλα καὶ δὲν ὄρισκω κανέναν δὲν
ἤχτυπῶ μήπως τὸν ἀνησυχῶ, ἀλλὰ μι-
σανοίγω σιγὰ-σιγὰ τὶς πόρτες τῶν δω-
ματίων καὶ κυττάζω μέσα.

Τὸ γραφεῖο τοῦ ἐρημο καὶ σκονισμένο-
το σαλονάκι—σαλονάκι σπιτιοῦ ποῦ λεί-
πει ἢ γυναῖκα—ἀσυγύριστο καὶ ἀραχνια-
σμένο. . . Ἐνας κρότος πηρουνοῦ ποῦ
πέφτει σὲ πιάτο μέσα μὲ ὀδηγεῖ εἰς τὴν
κουζίνα, ὅπου μιά νοσοκόμα τρώγει μὲ
πολλὴν ὄρεξιν.

— Μπορῶ, Κυρά, νὰ ἰδῶ τὸν κ. Α ;
— Νὰ τὸν ὄῃς μπορεῖς, μὰ νὰ σὲ ὄῃ
δὲν πιστεύω.

— Γιατί ;
— Εἶνε στὰ τελευταῖά του.

— Α ! . . Κάμε μου τὴ χάρη, Κυρά
μου, νὰ τὸν ὄω πρὶν πεθάνῃ.

— Ὅσο γι' αὐτὸ μὴ σκοτιζέσαι! ἐρτά-
ψυχος ἀνθρώπος μιά ἔδομάδα ἔχει ποῦ
βασανίζεται σὰν τὸ κυλί.

— Ἀχ! μὴ μιλᾶς ἔτσι, Κυρά, γιὰ
τέτοιον ἀνθρώπο!

— Εἶδαν ἐμένα τὰ ἴματα μου, παιδί
μου! . . . Νοσοκόμα καὶ Μόρτισσα, βάλε
πιὰ μὲ τὸ νοῦ σου.

Καὶ χωρὶς νὰ προσέξῃ εἰς τὴν φρίκην
τὴν ὀποίαν μοῦ προξένησαν τὰ λόγια τῆς,
ἐξηκολούθησε:

« Ἄν βιάζεσαι, σκοῦντα τὴν πόρτα καὶ
ἔμπα μέσα μονάχος σου, γιατί ἐγὼ ἔχω
ἴλην δουλειὰ ἀκόμα. Νά! ἐκεῖ εἶνε τὸ
δωματίό του ».

Ἦ ἔνα κρεβάτι ἀπάνω κείτται μιά
σκιά ἀνθρώπου. Πλησιάζω ἀλλὰ δὲν μ'
ἀκούει! κάθομαι κοντά του καὶ μὲ δυσκο-
λία κρατῶ τὰ δάκρυα ποῦ μὲ πνίγουν.

— Δὲν στάλεγα ἴω; ! . .

Λέγει ἢ νοσοκόμα ποῦ μ' ἔπληξε ἔξαφνα
μέσα.

« Αὐτὰ ἔχομε τώρα καὶ τόσες μέρες
μιά ζῆ, μιά πεθαίνει! οὔτε μπρός οὔτε
πίσω ».

Πετάχτηκα ἀπ' τὴ θέσι μου χωρὶς νὰ
ξέρω γιατί.

— Κάτσε, κάτσε ἴλιγο, σὲ παρακαλῶ
θὰ πάω κάτι νὰ ψουνίσω καὶ γυρίζω γρή-
γορα! μπόρει νὰ ζωντανέψῃ καὶ νὰ θε-
λήσῃ τίποτε.

Καὶ κινούσα τὴν κεφαλὴν τῆς δεξιά καὶ
ἀριστερά, μὲ ἀπήλλαξεν ἀπὸ τὴν παρου-
σίαν τῆς.

Τὸν κυττάζω, τὸν κυττάζω φέρνω στὸ
νοῦ μου τὰ τόσα χρόνια ποῦ ζήσαμε ἐνω-
μένοι καὶ καταριέμαι τὴν φύσιν ποῦ τὸν
δολοφόνησε μὲ τόση ἀπονία.

Ἡ σκιά ποῦ ἀναπνέει ἀκόμα εἶνε μό-
λις τριάντα ἐτῶν ἔγινε δικαστὴς καὶ ἐγεν-
νήθη καλλιτέχνης ὁ στίχος, ὁ ἤχος, τὸ
φῶς καὶ ἢ γραμμὴ μὲ ἐνωμένην δύναμιν
εἶχαν θρονιασθῆ μὲς στὴν καρδιά του. Καὶ
τόρα ; . . .

Κάμποσο ἔμεινα ἔτσι κοντά του ἔξα-
φνα ἢ σκιά κινεῖται.

— Νερό! φωνάζει μὲ φωνὴ γλυκεῖα καὶ
γεμάτη παράπονο.

Τοῦ δίδω νερό! σηκώνει τὰ ἴματα του
καὶ μὲ κυττάζει μὲ ἀπορία μεγάλη, τοῦ
φαίνεται πῶς ὀνειρεύεται! κάτι μουρμου-
ρίζουν τὰ χεῖλη του κυττάζει χάρω καὶ
πάλι μὲ ξαναβλέπει! τέλος: « Φίλε μου! »
φωνάζει, ἀνοίγοντας τὴν ἀγκαλιά του καὶ
κλαίει: σὰ μικρὸ παιδί.

« Ἦθελα νὰ σοῦ πῶ, ὅτι ἦρθες ἀργά,
μὰ νοιώθω πῶς ὁ ἐρχομός σου μοῦ δίδει
ζωή. Σ' εὐχαριστῶ, σ' εὐχαριστῶ ».

Ἡ ὠχρὴ ὄψις του ἐχρωματίσθη! τὰ στυ-
σμένα ἴματα του ἐρωτίσθησαν. Τὸν βοή-
θησα κ ἐκάθησε στὸ κρεβάτι του.

Ἡ μέρα ἔσθινε! ἐρριζε μιά ματιὰ θου-
μασμοῦ πρὸς τὴν ὀραίαν δύσιν καὶ μοῦ
εἶπε:

— Κύτταξε πῶς σβύνει ἀγάλια ἀγά-
λιο ἢ μέρα! . . . Θυμασαι; Ἐκεῖ πέρα στοὺς
βρεχούς τῶν Κρανῶν ὅταν μοῦ ἔλεγετε
στῆσι καὶ ἴω σὲ συνάδευα μὲ τὸ φλάου-
τό μου, ἐνῶ ὁ ἥλιος, τῶν Ἀθηνῶν ὁ ἥλιος,

ἐχάανετο πίσω ἀπ' τὰ βουνὰ τῆς Σαλα-
μῖνος. . . Ἀχ! εἶνε κρίμα νὰ πεθάνῃ
κάνεις καὶ νὰ παύσῃ νὰ βλέπῃ, νὰ παύσῃ
νὰ αἰσθάνεται ὅ,τι ἐβλέπαμε ὅ,τι αἰσθα-
νώμαστε μαζί τότε. . . Δώσέ μου το. . . !

Καὶ εἶδειε τὸ ἀγαπημένο του ὄργανο
πεταγμένο σὲ κάτι χαρτιά ἀπάνω. Ἀρ-
νήθηκα ὅσο μποροῦσα ἀλλ' ἐστάθη ἀδύ-
νατο τόσο ἐπέμενε.

— Τίποτε, τίποτε δὲν μπορεῖ πιά νὰ
μὲ βλάψῃ. . .

Εἶδα τὴν ἀγωνία του διὰ νὰ βγάλῃ δύο
τρεις τόνους, αὐτός, εἰς τοῦ ὀποῖου τὰ
χέρια ἄλλοτε λές καὶ ζωντανεύει τὸ ξύλινον
ὄργανο, κ' ἐρράγισ' ἢ καρδιά μου. . .

Ἐνας τόνος γλυκύτερος ἀκούει! ἀκόμα
καὶ τὸ χέρι του πίπτει! τὸ φλάουτο κα-
τρακυλᾷ στὸ πάτωμα! ἔνας βαθὺς στε-
ναγμός τοῦ βγαίνει ἀπ' τὸ στήθος. Τὸ κε-
ράλι του γέρνει! τὰ ἴματα του, ἐνῶ τὸν
ἐσφιγγα στὴν ἀγκαλιά μου, καρφώνονται
ἀπάνω μου καὶ μένουν.

Ἡ φύσις εἶχε σκοτινιάσῃ. . . Ὅλα
μαζί.

— Ζωντανέψῃ ἢ ἀκόμα ;

Ἀκούσθηκε ἀπ' τὴν πόρτα ἢ βραχνὴ
τῆς νοσοκόμας φωνή! καὶ καθὼς μᾶς εἶδε:

— Ἐ! ζωὴ σὲ λόγου σου. . . Μοῦ
εἶπε μὲ φωνὴν θρηνητικὴν.

« Ἐλα τόρα, ἔλα, πῆγαινε ὄζω σὺ. . .
— Γιατί!

— Μπᾶς καὶ θὲς νὰ κοκκαλιάσῃ σ' αὐτὴ
τὴ θέσι! . . .

Καὶ σχεδὸν ἐγέλασε.

Δ. ΓΡ. Κ.

Η "ΛΑΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ ΛΕΣΒΟΥ,"

[G. GEORGEAKIS et LEON PINEAU agrégé
de l' Université, Le Folk-lore de Les-
bos. Paris, 1894. Εἰς 16ον ἐλξεδίρειον,
ἐκ σ. XX, 373].

Τὸ προκείμενον βιβλίον ἀποτελεῖ τὸν
ΛΑ' τόμον τῆς ὑπὸ τοῦ ἐκδοτικοῦ οἴκου J.
Maisonneuve ἐκδομένης μεγάλης συλ-
λογῆς τῶν Δημῶδων φιλολογικῶν πάντων
τῶν ἐθνῶν, τῆς ὀποίας εἰς ἄλλος τόμος,
ἐπίσης διὰ τῆς συνεργασίας συμπηχθεῖς ἐνός
Γάλλου καὶ ἐνός Ἑλλήνου (τῶν κ. κ. E.
H. Carnoy καὶ I. Νικολαίδου τοῦ ἐκ
Ῥαιδεστού), πραγματεύεται περὶ τῶν Δη-
μῶδων παραδόσεων τῆς Μικρῆς Ἀσίας.
Ἄλλ' ἐν ὧ ἐν τούτῳ περιλαμβάνονται ἀνα-
μιξ καὶ ἄνευ διακρίσεως μῦθοι καὶ παρα-
δόσεις πάντων τῶν ἐν τῇ Μικρῇ Ἀσίᾳ οἰ-
κούντων ἐθνῶν, καὶ ὁ ἀναγνώστης εὐρί-
σκειται ἐκάστοτε ἐν ἀμνηστῶν ἀγνοῶν ἂν
ἢ παράδοσις ἢ ἐν γαλλικῇ μεταφράσει πα-
ρατεθειμένη αὐτῷ εἶνε ἑλληνικὴ ἢ τουρ-
κικὴ ἢ ἀρμενικὴ ἢ καὶ ἑβραϊκὴ, ἐν τῇ
Λαογραφίᾳ τῆς Λέσβου ἔχομεν ἀκριβοῦς
ἑλληνικὰς παραδόσεις καὶ παραμῦθια καὶ
ἔθνη, καὶ ἑλληνικὰ εἶνε πάντα τὰ ἐν
αὐτῇ περιγραφόμενα ἔθνη. Ὁ περισυλ-

λέξας ὀλην τὴν ὕλην κ. Γ. Τζωρτζακῆς
εἶνε Λέσβιος, ἐκ γνησίων δὲ καὶ ἀθολώτων
ἀντῶν πηγῶν τὰς πατρίους παραδόσεις,
κατῆρτισε τὴν πρώτην ἀξίαν λόγου λε-
σβιακὴν λαογραφικὴν συλλογὴν, οὐκ ὀλί-
γας ἀγνωστοὺς ἄλλοθεν καὶ εἰς ἄκρον ἐν-
διαφερούσας ἀποθησαυρίσας εἰδήσεις. Λέ-
γομεν δὲ τὴν πρώτην, διότι — ἐν παρόδῳ
εἰρήσῳ — τὸ ἐν τῷ προλόγῳ ἀναφερόμενον
ὅτι τὰ κατὰ Δάφριν καὶ Χλόην διδάσκου-
σιν ἡμᾶς ἐν τύπῳ περὶ τοῦ βίου τῶν πα-
λαιῶν Μυτιληναίων χωρικῶν, εἶνε ἐπίσης
ἀκριβὲς ὡς ἂν ἐλέγομεν ὅτι μαθηθόμεν τὰ
ἔθνη τῶν Ἰσπανῶν ποιμένων ἐκ τῆς Γα-
λατείας, τοῦ ποιμενικοῦ μυθιστορήματος
τοῦ Θεοδάντη, ἢ τὸν Γάλλων ἐκ τῆς
Ἀστραλίας τοῦ Υρρέ.

Ἡ Λαογραφία τῆς Λέσβου διαιρεῖται
εἰς τρία τμήματα, ὧν τὸ μὲν πρῶτον πε-
ριλαμβάνει παραμῦθια, τὸ δεύτερον δη-
μῶδη ἔθνη καὶ τὸ τελευταῖον παροι-
μίας καὶ αἰνίγματα, ἦθη καὶ ἔθνη, δεσι-
δαμονίας καὶ λαογραφικὰ ψιχία (miet-
tes de Folk-lore) ἢ τοῖς βραχεῖαις εἰδήσεις
περὶ διαφόρων προλήψεων καὶ δεσιδαμο-
νιῶν. Τὰ παραμῦθια εἶνε ἐν ὀλυ 31,
ὑποδιαίρουμενα εἰς πέντε κατηγορίας. Εἰς
τὴν πρώτην, τὴν τῶν φανταστικῶν παρα-
μυθίων (féeries et contes merveilleux)
ὑπάρχοντα 13 παραμῦθια, ὧν τὸ δωδέκα-
τον εἶνε μᾶλλον τοπικὴ παράδοσις. Εἰς
τὴν δευτέραν 4 μῦθοι περὶ ζῶων τούτων
ὁ πρῶτος ἀνήκει εἰς τὸν κύκλον τῆς παγ-
κοσμίου μεσαιωνικῆς ἐποποιίας τῆς ἀλώ-
πεικος καὶ τοῦ λύκου, παραλλαγή δ' αὐτοῦ
μεσσηνιακὴ ἰδημοσιεύθη ὑπ' ἐμοῦ ἐν τῷ
Δελτίῳ τῆς ἱστορικῆς καὶ ἐθνολογικῆς
ἐταιρίας (τ. Α' σ. 281 κέ.), ὅπου συγ-
κρίνω αὐτὴν πρὸς ὀμοίους μῦθους ἄλλων
λαῶν. Οἱ δ' ἄλλοι τρεῖς μῦθοι ἔχουσι τὸν
τύπον τῶν Αἰσωπειῶν. Ὁ μὲν τῆς ἀλε-
πούς καὶ τοῦ κάβουρα εἶνε παραλλαγή
τοῦ παγκοῖνου μῦθου, οὗ τὸ μὲν πρότυπον
εὐρήθη ἐν τῇ συναγωγῇ τῶν Αἰσωπειῶν
μῦθων (ἀρ. 420 καὶ 420⁶ τῆς ἐκδόσεως
τοῦ Halm), παραλλαγαὶ δ' αὐτοῦ εἶνε
διεσκεδασμένα ἀπανταχοῦ τῆς γῆς, ἀπὸ
τῆς Ἑλλάδος! μέχρι τῶν Ἀφρικανικῶν
ὄρων καὶ τῶν ἰθαγενῶν τῆς Βρασηίας².
Ὁ περὶ τῶν ἀετῶν εἶνε μῦθος εἰς δημῶδη
παροιμίαν μεταπεσῶν, ὁ δὲ περὶ τῆς πέρ-
δικας καὶ τῆς χελώνης εἶνε παραλλαγή
τοῦ γνωστοῦ περὶ τῆς γλαυκῆς μῦθου ὅν

¹ Περὶ τοῦ μῦθου τούτου παρὰ τοῖς ἀρχαῖοις
Ἑλλῆσι βλ. O. Crusius ἐν Philologus 1889
τ. I σ. 185. Ἄλλη νεοελληνικὴ παραλλαγή
τοῦ αὐτοῦ μῦθου εὐρίσκειται ἐν τῇ ἱστορικῇ
γεωγραφίᾳ τοῦ Δαπόντε (ἐν Legrand, Biblio-
thèque grecque vulgaire τ. III σ. 259).
Τὸ δ' ἐν τῇ συλλογῇ παιδικῶν παραμυθίων ὑπὸ
τοῦ κ. Μ. Δέφνερο ἐκδοθέν Κόντρα τοῦ λαγοῦ
καὶ τοῦ σακετζόχοιου, δὲν εἶνε ἑλληνικὸς μῦ-
θος, ἀλλὰ παράφρασις γερμανικοῦ (Das Wett-
laufen des Hasen und Igels).

² Βλ. Verhandlungen der Berliner Ges-
ellschaft f. Anthropologie etc. 1886 σ.
682. 1887 σ. 340 κέ. 674 κέ. — Revue des
trad. pop. 1893 τ. VIII σ. 232.

Ίλιου Μέλαθρον

καί ὁ Λαφονταίν δισκεύασε (βιβλ. V μῦθ. 18). Εἰς τὴν τρίτην κατηγορίαν ὑπάγονται τρία παραμύθια, ἅτινα ὑπὸ τοῦ ἐκδότου καλοῦνται αἰνιγματώδη (contes énigmatiques), διότι ἡ ὑπόθεσις αὐτῶν περιστρέφεται περὶ ἢ πλείονα αἰνίγματα. Τὸ πρῶτον τούτων διὰ τὸ βασιλόπουλον καί τὴν κόρην εἶναι τὸ γνωστότατον παραμῦθιον τῶν Κορακιστικῶν, οὐ καὶ ἄλλαι ἔχουσι δημοσιεῖσθαι ἑλληνικαὶ παραλλαγαὶ πλὴν τῆς ὑπὸ τοῦ ἐκδότου σημειουμένης παρὰ τῷ Λεγρὰνδ¹. Τὸ δεύτερον, ἐπιγραφόμενον τὰ δύο αἰνίγματα, περιέχει ἐπεισόδια τινὰ, ὧν τὰ πρότυπα ἀνευρίσκωμεν ἐν τοῖς ἑλληνικοῖς μύθοις περὶ Οἰνομάου καὶ Ἰπποδαμείας, περὶ Κλυμένου καὶ Ἀρπαλύκης, περὶ Κινύρα καὶ Μύρρας καὶ ἐν τῷ αἰγυπτιακῷ περὶ Μυκερίνου καὶ τῆς θυγατρὸς αὐτοῦ, καθὼς καὶ ἐν τοῖς μύθοις περὶ καισαρικῆς τομῆς, ὑπόθεσιν δ' ἔχει βασιζομένην εἰς αἰνίγματα, ὧν τὸ μὲν εἶναι παραπλήσιον πρὸς τὸ ἐν τῷ ὑπ' ἐμοῦ δημοσιευθέντι πελοποννησιακῷ παραμῦθῳ ἐν Νεοελληνικοῖς Ἀναλέκτοις (τ. Α' σ. 42), τὸ δ' ἔτερον εἶναι τὸ παρὰ πολλοῖς φερόμενον αἰνίγμα περὶ τοῦ φονευθέντος ἱεραστοῦ². Τοῦ τρίτου τέλος παραμυθίου περὶ τῆς γαλοχησάσης τὸν ἴδιον πατέρα ἐν τῇ

καὶ ἐν παραμυθίοις γερμανικοῦ τῆς συλλογῆς τῶν Γρίμμ καὶ ἄλλων τινῶν λαῶν, τὰ ὅποια ἔχουσι μεταφρασθῆ καὶ γαλλιστί. Αἱ συγκριτικαὶ αὐταὶ σημειώσεις δὲν εἶναι βεβαίως πλήρεις, ἀλλ' ὅπωςδήποτε αἱ ὀλίγαι νύξεις τὰς ὁποίας παρέχει ὁ φιλότιμος ἐκδότης πρέπει νὰ θεωρηθῶσιν ὡς εὐπρόσδεκτος συμβολὴ εἰς τὴν συγκριτικὴν ἔρευναν τοῦ πλουσιωτάτου τούτου κλάδου τῆς δημώδους φιλολογίας. Διότι οὐδεὶς βεβαίως δικαιούται νὰ ἀξιώσῃ, ἵνα αὐτοὶ αἱ προσφερόντες εἰς τὴν λαογραφίαν τὴν πολῦτιμον ὑπηρεσίαν τῆς ἀποθησαυρίσεως τῶν μνημείων αὐτῆς, ὑποβάλλωνται ἐκ περισσοῦ εἰς τὸ ἄχαρι καὶ πολύμοχθον ἔργον τῆς ὑπομνηματίσεως αὐτῶν. Δυσχερεστάτη δ' ἀληθῶς διὰ τὸ μέγα πλῆθος τῶν κατὰ τὰ τελευταῖα μάλιστα ἐτῆ ἐκδοθεισῶν συλλογῶν κατέστη ἡ συγκριτικὴ ἐξέτασις τῶν λαογραφικῶν μνημείων οὐ μόνον ἐκάστου ἔθνους πρὸς τὰ τῶν ἄλλων ἔθνων, ἀλλὰ καὶ αὐτῶν τῶν μνημείων ἔθνους τινὸς πρὸς ἄλλα. Ὅπως δὲ συμπληρωθῆ ἡ τοιαύτη ἐξέτασις τῶν νεοελληνικῶν παραμυθίων, ἀναγκαῖον εἶναι νὰ μελετηθῶσιν αἱ τε ἰδιαιτέραι συλλογαί, ὧν αἱ κυριώταται πλὴν τῆς τοῦ Χάν καὶ τοῦ Λεγρὰνδ, τῶν γνωστῶν τῷ ἐκδότῃ, εἶναι αἱ τῶν Νεοελληνικῶν Ἀναλέκτων τοῦ συλλόγου Παρνασσοῦ, τοῦ περιοδικοῦ συγγραμματος καὶ τοῦ Α' τόμου τοῦ Ζωγραφείου ἀγῶνος τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει ἑλληνικοῦ φιλολογικοῦ συλλόγου, τοῦ Πίου, τοῦ Βερνάρδου Σμιδτ, τοῦ Μητσότακη, καὶ τὰ ἐν ἰδίῳ φυλλαδίῳ καὶ ἐν διαφόροις περιοδικοῖς συγγραμμασι καὶ ἐφημερίσι καθὼς καὶ ἐν ποικίλαις μονογραφαῖς (ἰδίως γεωγραφικαῖς καὶ γλωσσολογικαῖς) δημοσιευθέντα. Τὰ ἐπεισόδια πάντα ἱπαναλαμβάνονται ἐν διαφόροις παραμυθίοις, συμπληροῦντα ἄλληλα, οὕτω δὲ συμπληρωμένα καθιστῶσι δυνατὴν τὴν ἀναζήτησιν τῆς πρῆτης πηγῆς, ὅπουθεν ἀπέρρευσα, ἥτις ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀνευρίσκεται ἐν τῇ ἑλληνικῇ μυθολογίᾳ ἢ ἐν τοῖς παραμυθίοις τῶν ἀρχαίων Αἰγυπτίων, ἐνίοτε δὲ καὶ ἐν ἀνατολικαῖς μυθικαῖς διηγήσεσι, μάλιστα ἰνδικαῖς, αἵτινες διὰ μεταφράσεων ἐκ τῆς περσικῆς ἢ

τῆς συριακῆς ἐγένοντο γνωσταὶ εἰς τοὺς Ἕλληνας κατὰ τοὺς μέσου χρόνους, καὶ διὰ τῆς ἀκροάσεως μουσουλμάνων μυθολόγων κατὰ τοὺς νεωτέρους. Δὲν εἶναι βεβαίως τοῦ παρόντος ἡ ἐξέτασις τῆς σχέσεως τῶν ἐν τοῖς παραμυθίοις τῆς *Λαογραφίας τῆς Λέσβου* ἐπεισοδίων πρὸς τὰ ἐν ἄλλοις ἑλληνικοῖς ἢ ξένοις παραμυθίοις, οὐδὲ τὰ ὄρια τῆς *Ἑστίας* ἐπιτρέπουσι τοιαύτας παρεκβάσεις. Ἀλλ' ὅπως καταδειχθῆ ὅπως ἀθρονα εἶναι τὰ ἔργα τῶν εἰς τὰ δημώδη παραμύθια ἐγκρυπτομένων ἀρχαίων μύθων, ἀρκεῖ βραχεῖα ἀνάλυσις ἐνὸς τῶν παραμυθίων τῆς προκειμένης συλλογῆς. Ἐν τῷ παραμυθίῳ τοῦ *Ἀλαφογιάννη* (; Jean-Cerf), ὁ ἥρωας ἐξάγεται διὰ καισαρικῆς τομῆς ἐκ τῆς κοιλίας τῆς φονευθείσης μητρὸς του, ὡς ὁ Καίσαρ κατὰ τὰς παρὰ τοῖς βυζαντινοῖς χρονογράφοις παραδόσεις¹ καὶ ὁ Völsung τῶν ἀρχαίων γερμανικῶν μύθων². Γαλοῦ χει δ' αὐτὸν ἔλαρος, ὡς τὸν Τήλεφον τῶν ἀρκαδικῶν μύθων, ἐξ αὐτῆς λαθόντα ὁμοίως τὸ ὄνομα, ὡς οὗτος τὴν μέλλουσαν τύχην του προλέγουσιν, ἀντὶ τῶν συνήθων ἐν τοῖς ἀρχαίοις μύθοις καὶ τοῖς σημερινοῖς παραμυθίοις Μοιρῶν, τέσσαρες περιστρεφά, ὑπενθυμίζουσαι τὰς πελειάδας τοῦ Δαδωναίου μακτείου. Ἀναφέρεται ἔπειτα ἐν τῷ παραμυθίῳ τὸ καὶ ἐξ ἄλλων παραμυθίων γνωστότατον δωμάτιον, τοῦ ὁποίου ἀπαγορεύεται ἡ εἰσοδος, καὶ τοῦ ὁποίου πρότυπον εἶναι πιθανῶς τὸ τοῦ ἀρχαίου μύθου δῶμα, ἐν ᾧ κεραυνὸς ἐστὶν ἐσφραγισμένος, καὶ οὐ τὰς κλειδας μόνη θεῶν οἶδεν ἢ Ἀθηνα³ προσεῖτε ἢ καὶ εἰς τὰς ἀραβικὰς διηγήσεις ἀναφερομένη κινῶν, τὴν ὁποίαν ἀπλῶς βλέπων τις καταλαμβάνεται ἐξ ἔρωτος πρὸς τὴν ἀπεικονιζομένην. Παρελαύνουσι δὲ πρὸ ἡμῶν ἐν τῷ αὐτῷ παραμυθίῳ καὶ οἱ δράκοντες, οἱ ὑποτασσόμενοι εἰς τὸν ἥρωα ἐκ θαυμασμοῦ τῆς ἀνδρείας του καὶ ὁ τεράστιος λέβης αὐτῶν, πρὸς ὃν ἐν τῇ ἀρχαίᾳ μυθολογίᾳ ἀντιστοιχοῦσιν ὁ λέβης τῶν Τιτάνων καὶ ὁ χαλκοῦς τοῦ Ἡρακλείου λέβης⁴ ἐπίσης ὑποτάσσεται εἰς τὸν ἥρωα, μονομαχήσασα πρὸς αὐτόν, καὶ ἡ Ἀνδρειωμένη (; la Vigoureuse), εἶδος Ἀμαζόνος, οἰαί τοῦ Ἡρακλείου καὶ τοῦ Θεσείως αἱ ἀντίπαλοι καὶ ἡ τοῦ μεσαιωνικοῦ ἡμῶν ἥρωος Διγενῆ ἀντίπαλος Μαζιμά⁵. Τῆς Ἀμαζόνος ταύτης ἡ δύναμις ἐγκνείται εἰς τὰς τρεῖς χρυσῆς τρίχας τῆς κόμης τῆς, ἀπαρραλλάκτως ὡς καὶ ἡ τοῦ Νίσου καὶ τοῦ Πτερελάου τῶν ἀρχαίων ἑλληνικῶν μύθων καὶ τοῦ Σαμφῶνος τῶν ἑβραϊκῶν ἢ εἰς τὴν κατοικίαν τῆς φέρουσα ὁδὸς διέρχεται διὰ μέσου ἀνοιγοκλεισμένων ὁρέων, ὁμοίαν πρὸς τὰς Πλαγκτὰς πέτρας καὶ τὰς Συμπληγάδες τῶν ἀρχαίων, δι' ὧν ταχὺς περᾶ ὁ ἥρωας ἐπιβαίνων τῆς ἵππου του, τῆς ὁποίας κατὰ

¹ Μιχαὴλ Γλοκὰς Γ' σ. 379 Bonn.—Κωνστ. Πορφυρογενν., περὶ θεμάτων Α' 11 σ. 32.
² Volsunga Saga 4.—Ὅμοιον μῦθον παρέλαβε καὶ ὁ Σαΐξπηρ ἐν τῷ Μάκβεθ.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- Ἡ στοιχειωμένη μηλιά, ποίημα ὑπὸ Γεωργίου Δροσίνη.
- Τὸ Ὀκταήμερον, ὑπὸ Γρ. Σ.
- Ἡ Μόρτισα, ὑπὸ Δ. Γρ. Κ.
- Ἡ Λαογραφία τῆς Λέσβου, ὑπὸ Ν. Γ. Πολίτου.
- Ὀνειρον καὶ ζωή, διήγημα Μανουκίου Γιοκάι, μετ' εἰκόνων, μετάφρ. Ν. Ἐπ.
- Ἡ φολεὰ τοῦ ἀετοῦ, διήγημα τοῦ νορβηγικοῦ Βγιόρσον.
- Τραγουδάκι, ὑπὸ Κωνστ. Μάνου.
- Ἀνοικτὰ Γράμματα.
- Χρονικά.
- Ζητήματα καὶ Ἐρωτήσεις.
- Αἱ εἰκόνες μας: Ἰλίου Μέλαθρον—Ἡ Καντάδα, ὑμωριστικὴ εἰκὼν ὑπὸ Θέμου Ἀντίνου.
- Ἡ Ἀλληλογραφία μας.

Εἰς τὸ προσεχές: Ἡ σαρκίνα καὶ ἡ ἀσάφεια ἐν τῇ ποιήσει, ὑπὸ Κωστῆ Παλαμᾶ.—Σοννέτα, ὑπὸ Στεφάνου Μαρτζώκη.—Ἀθηναϊκοὶ περίπατοι: Τὸ κάτω Σιντριβάνι ὑπὸ Γερασίμου Βώκου.—Μεσάνυχτα, ὑπὸ Ἀργύρης Ἑφταλιώτη.

Αἱ ἐπιστολαὶ καὶ ἐν γένει πᾶν τὸ ἀφορῶν τὴν «Εἰκονογραφημένην Ἑστίαν»: Πρὸς τὸν κύριον ΓΡ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΝ, διευθυντὴν τῆς «Εἰκονογραφημένης Ἑστίας» Ἀθήνας.

τὴν σύρραξιν τῶν ὁρέων ἀποκόπτεται μόνον τῆς οὐρᾶς μέρος, ὡς κατὰ τὴν διόδον τῆς Ἀργεῖος διὰ τῶν Συμπληγάδων περιεκόπησαν τὰ κέρα τῶν ἀγλάστων αὐτῆς καὶ τῆς προπτάσης περιστρεφῆς ἢ ἄκρα οὐρά. Πλὴν δὲ τῆς Ἀμαζόνος, ἠττηθέντα προσλαμβάνει ἀκόλουθον ὁ ἥρωας καὶ τὸν μακροχέλιον Ἀράπην, καὶ ἀμφοτέρους ἔχει βοηθοὺς ἐν τοῖς κινδύνοις, ὡς ἐν τισὶν ἀρχαίοις μύθοις (οἷος ὁ περὶ τοῦ Ἡρακλείου καὶ Ἀλκωνος τοῦ τοξότου) καὶ ἐν πλείστοις παραμυθίοις, οἱ ἥρωες ἀκολουθοῦνται ὑπὸ συντρόφων θαυμασίας ἐχόντων ἰδιότητας, οὓς ἡ κατενίκησεν ἢ καθ' οἰονδήποτε τρόπον παρέλαβον μετ' ἑαυτῶν¹.

[Ἐπειτα τὸ τέλος] Ν. Γ. ΠΟΛΙΤΗΣ

¹ Περὶ τοῦ μύθου τούτου βλ. Th. Benfey, Das Märchen von den Menschen mit den wunderbaren Eigenschaften, seine Quelle und seine Verbreitung ἐν Ausland 1858 ἀρ. 41—45.—F. Liebrecht ἐν Orient u. Occident t. III σ. 375.

Ἡ καντάδα

ΟΝΕΙΡΟΝ ΚΑΙ ΖΩΗ¹

Διήγημα Μανουκίου Γιοκάι.—Μετάφρ. Ν. Ἐπ.

Καὶ ἦκουα τὸ ἔσχα καθαρῶτατα πάντοτε, πάντοτε περίλυπον, πάντοτε διακοπτόμενον ἀπὸ τὰς ὀμιλίαις τῶν ἀνθρώπων καὶ ἀπὸ τὰ γαυγίσματα τῶν κυνῶν. Ἐπλησίαζεν ὁλοῦν καὶ μοῦ ἐγέμιζε τόσον τὸ στήθος ἀπὸ θλίψιν, ὥστε ἤσθην ὅτι τὴν καρδίαν μου ἐτοίμην νὰ διαπραχθῇ. Ἡμῶν: . . ὄχι καλλίτερα ἢς μὴ τὸ εἶπω. Ἐπειτα τὸ ἔσχα ἔπαυσε. Ἡ γραία ἤνοιξε τὴν θύραν καὶ μοῦ εἶπεν ὅτι ἤρχετο ὁ υἱὸς τῆς. Παρητήρησα τὴν θύραν καὶ εἶδα ἕνα ἐμβαλόντα ἕνα νεαρὸς ποιμὴν μετ' ἀπλούστατον ἄσπρο φόρεμα χωρὶκὸν ἄνευ κοσμημάτων. Τὰ μαλλιά του ἐπιπτον εἰς βοστρύχους μαύρους μακροῦς, καὶ τὸ πρόσωπόν του ἦτο ὠχρὸν καὶ περίλυπον. —Ὁ διάβολος νὰ τὸν πάρῃ τὸν ποιμένα σου! Ἀλλὰ τί ἤθελε λοιπὸν; Λέγε, κόρη μου, ποῖος τὸν ἔστειλε τὸ βοσκῶ σου; —Κανεῖς. Ἦρχετο μόνος του, ἐπρωχώρησε καὶ ἔλαβε τὰς χεῖρας μου ἐντὸς τῶν χειρῶν του. Ἡσθάνθη τὴν θερμότητα τοῦ πυρετοῦ ποῦ με εἶχε πιάσει, καὶ ἐκίνησε περίλυπος τὴν κεφαλὴν. Ἐβγαλετότε ἀπὸ τὴν τσέπην του ἕνα ἄσπρο ψωμί, ἔκοψεν ἕνα κομμάτι, καὶ με παρεκάλει, ἔπειτα με ἰκέτευσε νὰ τὸ φάγω. Τὰ δάκρυά του ἔπεσαν ἐπάνω εἰς τὸ ψωμί. —Τί ἤθελε λοιπὸν αὐτὸς ὁ βοσκὸς; Ἡ Ἰλιόνα συνεκράτησε μετὰ τὰς χεῖρας¹

τοὺς παλμούς τῆς καρδίας τῆς. Τὸ πρόσωπόν τῆς ἔγινε κάτωχρον καὶ τὰ χεῖλη τῆς ἐψιθύρισαν: —Αὐτὸς ὁ βοσκὸς ἦταν ὁ σύζυγός μου. —Ὁ κεραυνὸς νὰ τὰ συνεπάρῃ ὅλα!—ἐβλασφήμησεν ὁ Φάρκας, διότι τῷ καιρῷ ἐκεῖνῳ δὲν ἤξευραν τὰς ὠραίας σημερινὰς βλασφημίας τῆς μόδας. —Εἶνε τῶντι πολὺ παράξενο ὄνειρον. Εἰς τὸ τέλος ὁ βοσκὸς αὐτὸς μεταμορφώθη εἰς εὐγενῆ, ὁ ὁποῖος εἶχε φέρσει ἀπὸ ἰδιοτροπίαν αὐτὸ τὸ φόρεμα, δὲν εἶνε ἀλήθεια; Ἡ Ἰλιόνα ἐκίνησε τὴν κεφαλὴν. —Ὅχι, κατοικοῦσαμεν μαζὶ εἰς τὴν πτωχικὴν ἐκείνην καλύβην. —Ὅστε εἶνε ἀνόητο ὄνειρο. Εἶνε κρίμα ποῦ ἐνήστευσε γιὰ μιά τέτοια ἀηδία, εἶπε καταθυμωμένος ὁ Φάρκας.

*
Ἐπλησίαζεν ἀπόκρεω. Ὁ καιρὸς ἦτο γλυκύς καὶ ἡ χιὼν δὲν εἶχε πέσῃ ἀκόμη ἐπὶ τῶν πρασίνων πεδιάδων, τῶν ἀπεράντων. Ὁ Φάρκας Πέτκη ἀπελάμβανε τὸν ὠραῖον χειμερινὸν καιρὸν, καθήμενος εἰς τὴν αὐλήν του μεταξὺ τῶν δύο θυγατέρων του. Αἶφνης μία ἄμαξα εἰσῆλθε θορυβωδῶς εἰς τὴν αὐλήν ἐξευγμένη μ' ἐξ ἵππων θαυμασίως χαλινωμένους² ὁ ἠνίοχος μετὰ τὴν κυανὴν στολὴν του ἐκράτει τὴν μαστίγα καὶ ὀπισθεν οἱ ὑπηρεταὶ ἴσταντο πολυτελῶς ἐνδεδυμένοι. —Κύταξε, κύταξε! εἶπεν ὁ γέρον οἰκοδεσπότης, εἶνε ἀπαράλλακτη ὅπως εἰς τὸ ὄνειρό τῆς Ἑρτσας. Ἡ Ἑρτσά ὠχρίασεν, ἀλλὰ ταχέως τὰ

¹ Ἴδε σελ. 12.

ζωηρά χρώματα επανήλθον εις τὰς παλαιάς της και ήρχισε να παρατηρη με μεγάλη προσοχή. Γηραιός κύριος με φυσιογνωμίαν μάλλον ιερατικήν, κατήλθε της άμάξης και ένας νέος έπειτα έρυθροπάρειος με μύστακας μελανας, με λαμπρούς οφθαλμούς, με έρυθρόχρουν φόρεμα, τον ήκολούθησεν. Η νεάνις τον ήτέτισεν επί μίαν στιγμήν και έπειτα έφυγε τρέχουσα διά μέσου των αίθουσών και κατέφυγεν εις τὸ δωμάτιόν της. Έκειθεν ήρχισε ν' άκροάται με προσοχήν· άλλ' οι παλμοί της καρδιάς της ήσαν βέβαια, ο δυνατότερος ήχος τον όποιον άντελαμβάνετο.

Οί επισκέπται διέσχισαν την αύλήν και ο γηραιότερος έπαρουσιάσθη με τὸ όνομα «Αββάς Τισζανελάκ Γαβριήλ Έσερετινέκη» έπειτα δε έπαρουσίασε και τον νέον του σύντροπον, τον άνεψιόν του «Λουδοβίκον Βαρκζέ» συνιστών αυτών εις τον πυργοδεσπότην.

Παρήλθε κάμποση ώρα μέχρις οτου συνήλθε ο Φάρκας Πέτικη εις τής πρώτης καταπλήξέως του. Επί τέλους ήσπάσθη τους ξένους. Έλυσμόνησε όμως σχεδόν να παρουσιάση την θυγατέρα του Ιλόνηκαν, ή οποία προσέκλινε σοβαρώς και έζήτησε την άδειαν ν' άποσπασθῆ.

Ο Πέτικη ήσπάσθη πολλάκις την θυγατέρα του πριν οδήγηση τους ξένους του εις τὰς αίθουσας.

Διέταξε να φέρουν εκ του καλλιτέρου του οίνου και ταχέως οι κύριοι έγνωρίστησαν ως να ήσαν σύντροφοι παλαιοί.

—Είστε συγγενής του Σίμωνος Βαρκζέ; ήρώτησε τον ξένον του ο Φάρκας.

—Είμαι υιός του.

—Μονογενής, ιδιόρθωσεν ο Αββάς.

—Να ζήσης αγαπημένο μου παιδί, — άνέκραξε ο Πέτικη σπρίγγων τὰς χείρας του νέου. Έγνώρισα πολύ τον αγαπητόν μου πατέρα σου.

—Και αυτός μου όμιλησε πολλάκις περί ύμων και ξεύρω ότι είστε μαζί εις την Πολωνίαν μετά του Ράκοκζυ.

—Ναι, ναι, σωστά, είπεν ο Πέτικη σπρίγγων τον νέον εις τὰς άγκάλας του. Ο πατήρ σου μου ύπεσχθη ότι θα ήρχετο να μ' επισκεφθῆ. Δέν πειράζει, αντί του πατρός έρχεται τὸ παιδί.

Ο Αββάς έλαβε τότε τον λόγον.

—Ναι, είπεν, ο μακαρίτης διέταξε διά τής διαθήκης του τον υιόν του να σὰς άναζητήση.

(Αυτὰ τὰ είπε μόνον και μόνον διά να γνωστοποιήση εις τον κ. Φάρκαν ότι ο νέος είχε πλήρη την διαχείρησιν τής περιουσίας του).

—Ωστε ο αγαπητός μου φίλος απέθανε; Ο Θεός να τον αναπαύση, και σὰς, φίλοι μου, να σὰς διατηρηῆ ο Παπάγαθος εις την ζωήν.

Και μετά βραχείαν σιωπήν:

—Θα καθήσετε ολίγες ήμέρες, φίλοι μου, αλήθεια;

—Οχι, ο άνεψιός μου, είπεν ο Αβ-

βάς, δέν ήμπορει να μείνη παρά ολίγον καιρόν. Έν κτήμα τόσον έκτεταμένον και πλούσιον ως τὸ ιδιόν του, δέν δύναται να μείνη χωρίς τον κύριόν του επί πολύ. Δέν πρέπει να εύρίσκειται κανείς μακράν της οικίας του, όταν έχη ογδοήκοντα βοσκούς να επιβλέπη.

Με τους λόγους αυτούς ο πανούργος Μέντωρ άπεκάλυπτεν εις τον οικοδεσπότην την περιουσίαν του άνεψιού του.

Αλλά και ο Πέτικη δέν ήθέλησε να φανῆ κατώτερος:

—Μπα. Ο αυθέντης δέν είνε ανάγκη να γίνεται και φύλαξ. Έσπειρα όκτακόσια στρέμματα και όμως δέν άσπρισαν δι' αυτό τὰ μαλλιά μου.

Ο Αββάς έξηκολούθησε:

—Και άλλαι ώσαύτως ένασχολήσεις τον αναγκάζουν να φύγη. Η Αυτού Έξοχότης, ο Παλατινός δέν ήμπορει να ύποφέρη την έλλειψιν τής παρουσίας του μαθητού μου. . .

Ο νέος από στιγμής εις στιγμήν ήρσκει περισσότερον εις τον οικοδεσπότην. Αλλά διά να μη δείξη ότι είνε κατώτερος ο Φάρκας άντείπε:

—Καλά, καλά. Ο Παλατινός κυριαρχεί εν Ουγγαρία αλλά και εγώ κυριαρχώ εν Έσσεγγ και δέν θα κάμψω βήμα απ' εδώ, έκτός αν θέλετε να πάρετε μαζύ σας και όλο τὸ σπίτι.

—Α! διά να μὰς κρατήσετε σὲ σπίτι που εύρίσκονται δύο τόσον εύμορφα κορίτσια, δέν είνε ανάγκη να μεταχειρισθῆτε την βίαν.

Αυτήν την σκέψιν δέν την έκαμεν ο Αββάς, αλλά ο Βαρκζέ.

—Βεβαίως, φίλιτατέ μου, είπεν ο Πέτικη, αι θυγατέρες μου αξίζουν τον κόπο να τὰς κυττάξη κανένας.

Η μία μάλιστα, κατά την παλαιάν συνήθειαν του Σειμβεμβούργου, έχει δικαίωμα όχι μόνον επί του ήμισσεως τής περιουσίας, αλλά και επί των έμβλημάτων των Πέτικη.

—Τὰ έμβλήματα δέν είνε τίποτε έμπροσθεν των ώραίων εκείνων οφθαλμών και τής λάμπσεως του ευγενοῦς εκείνου προσώπου.

—Μην όμιλῆς λοιπόν με περιφρόνησιν διά τὸ έμβλημα των Πέτικη! είπε πλήρης όργης ο Φάρκας. Τὸ είδες ποτέ; Και αφού δέν τὸ είδες, πὼς τολμὰς να όμιλῆς περί αυτού;

Και λέγων ταῦτα ήγέρθη και εφώνασε:

—Ε! σείς! που είνε τὸ κλειδί της όπλοθήκης.

—Δέν πιστεύω να θέλετε να μονομαχήσετε μαζί μου, επειδή ετόλμησα να είπω ότι προτιμῶ τους οφθαλμούς της θυγατρὸς σας περισσότερον από τὸ έμβλημά σας.

—Οχι, αλλά θέλω να σὰς δείξω τὰ όπλα των Πέτικη, διά να ξεύρης άλλοτε να όμιλῆς περί αυτών. Μὰ που είνε λοιπόν τὸ κλειδί;

Τὸ κλειδί ήτο πάντοτε εις την κατο-

χήν των δύο νεανίδων, αι όποιαί μόναι ειλον τὸ δικαίωμα να εισέρχονται ελευθέρως εις την αίθουσαν. Η Έρτσα ήκουσε τι ζητεῖ ο πατήρ της. Δέν εύρεν όμως την Ιλόνηκαν διά να της δώση τὸ κλειδί όπως τὸ φέρη και ήναγκάσθη να κατέλθῆ ή ίδια, χαίρουσα, ως παιδίον που ήτο, ότι θα έβλεπεν εκείνον όπως τόσον φρόνον της είχε έμπνεύσει πρό ολίγου.

Έδωσε λοιπόν τὸ κλειδί εκ του ανοίγματος τής θύρας και ήθέλησε να φύγη. Αλλ' ο πατήρ της τὸ έμάντευσεν και την ήρπασε εκ των δύο χερῶν, σύρων αυτήν εμπροσθεν των ξένων του, ως άρνιον τὸ όποιον οδήγουν εις τὸ σφαγειον.

—Ε; λοιπόν τί λέτε διά τῆ μικρότερή μου κόρη; (τοιουτοτρόπως έπαρουσίασε την Έρτσαν). Μὴ φοβείσαι λοιπόν, παιδί μου, και οι κύριοι αυτοί δέν σε κυτάζουν.

Η Έρτσα ήρυθρίασε και δι' όλον τον κόσμον δέν θα άνήγειρε τους οφθαλμούς. Συγκατένευσε μολοντοῦτο να ύποκληθῆ κομψότατα εμπροσθεν του Αββά, και ο πατήρ της την άφῆκε ν' άποχωρήση.

—Πήγαινε, παιδί μου, να πῆς να καθίσουν τις άρχνες από τὰς άρχαίας προτομάς διότι θα οδηγήσω τους κυρίους αυτούς εις τὸ όπλοστάσιον.

Η νεάνις άπῆλθε τρέχουσα και όταν άπεμακρύνθη την ήκουσαν άδουσαν.

(Έπεται συνέχεια)

Η ΦΩΛΕΑ ΤΟΥ ΑΙΤΟΥ

«Έντροφακάρδενε» όνομάζετο εν μικρόν χωρίον, μοναχικόν, περικεκλεισμένον τριγύρω από ύψηλούς βράχους. Τὸ έδαφος έφ' ου εκειτο ήτο επίπεδον και γόνιμον, διεσχίζετο δε από εύρυν ποταμόν, ο όποιος κατέπιπτεν από τὸ όρος, και όχι μακράν του χωρίου καθίστατο πλωτός.

Από τον ποταμόν τούτον, τον όποιον άνέπλευσε με άκάτιον, ήλθεν ο πρώτος έκγερωσάσας την κοιλάδα όνομάζετο Ένδρε: οι δε κάτοικοι του χωρίου ήσαν άπόγονοί του. Τινές έλεγον ότι είχε καταφύγη εις τὸ μέρος τούτο διά φόνον τον όποιον διέπραξε, και εξ αιτίας τούτου οι άπόγονοί του ήσαν τόσον σκυθρωποί: άλλοι τούναντίον διςχυρίζοντο ότι εις τούτο έπταιον οι βράχοι, οτινες και κατ' αυτό τὸ θέρος, από την πέμπτην ώρα, δέν άφρινον τὸ ήλιακόν φῶς να εισδύσων εις την κοιλάδα.

Υπεράνω του χωρίου εκρέματο μία φωλεά αετού· εκειτο επάνω εις όξειαν άκραν ύψηλοῦ βράχου· όλοι έβλεπον κάτωθεν πότε ή θῆλεια έξεκόλαπτε τους αετιδείς, άλλ' ουδεις ήδύνατο ν' άναρριχηθῆ εις την φωλεάν. Ο αετός έπτατο ύπερ τὸ χωρίον, κατήρχετο όρημητικῶς και ήρπαζεν εν πρόβατον ή αιγίδιον, μίαν φοράν μάλιστα ήρπασε και εν μικρόν παιδίον. Διά τούτο τὸ χωρίον δέν έθεωρείτο ασφαλές, έφ' όσον ο αετός είχε την φωλεάν του επί της βραχίδους άκρας. Μεταξύ των κατοίκων ε-

κυκλοφορεῖ ή παράδοσις ότι τον παλαιόν καιρόν δύο άδελφοί άνήλθον εις την φωλεάν και την κατεκρήμυσαν· άλλὰ τότε ουδεις ύπήρχεν ο τολμῶν να επιχειρήσῃ τούτο.

Όπου συνηνητώντο δύο τρεις εις τὸ χωρίον συνωμίλουν περί τής φωλεᾶς του αετού και ήτένιζον προς τὰ άνω. Είξευρον πότε επανήλθον πάλιν οι αετοί τὸ νέον έτος, που επέπεσον και ποίας ζημίας επροξένησαν και τις επεχειρήσε τελευταίος ν' άναρριχηθῆ εκει επάνω. Τὰ παιδία ήσκούντο εκ μικρᾶς ήλικίας εις την άνάβασιν βουνῶν και δένδρων, ιδίως δε εις την πάλην, όπως ήμέραν τινὰ κατορθώσουν να φθάσουν εις την φωλεάν και την κατακρημίσουν ως οι δύο άδελφοί.

Εις την εποχήν, περί τής οποίας όμιλοῦμεν, τὸ γενναϊότατον παλληκάρι του χωρίου όνομάζετο Λέιφ. Δέν κατήγετο εκ του Ένδρε, είχε ούλην κόμην και μικρούς οφθαλμούς, ήγάπα τὰς άστειότητας και τὰς διασκεδάσεις. Εκ νεαρᾶς ήλικίας εκουχάτο ότι θ' άνέλθη ήμέραν τινὰ εις την αετοφωλεάν· άλλ' οι γέροντες έλεγον ότι δέν πρέπει να τὸ λέγη με τόσον θάρρος.

Τούτο τον παρώξυνεν έτι μάλλον, πριν δε φθάση ακόμη εις όλην την άκμήν της νεότητός του επεχειρήσε ν' άναρριχηθῆ εις την κορυφήν του βράχου.

Ητο ώραία ήλιοφειγής Κυριακή, κατά τὰς άρχὰς του θερους. Οι αετιδείς είχαν εκκολληθῆ ήδη. Πολύ πλήθος είχε συναθροισθῆ υπό τους βράχους. Οι γέροντες τον άπέτρεπον οι δε νέοι τον παρώρμων.

Εκεινος όμως ήκουσε μόνον την ιδίαν επιθυμίαν, δι' ο περιέμεινεν έως οτου ή θῆλεια άπῆλθεν εκ της φωλεᾶς, έπειτα δε με εν πήδημα άνηρτήθη εις εν δένδρον· τούτο εξεφύετο εκ τινος ρωγμῆς, διά της ρωγμῆς δε ταύτης ήρχισε ν' άναρριχάται προς τάνω. Μικροί λίθοι απέσπῶντο υπό τους πόδας του, χάλικες και χῶμα κατέπιπτον, και διέκοπτον την βαθυστάτην σιγήν· μόνον ο ποταμός, εις τὸ βάθος, έξεχείετο με ύπόκωφον, ακατάπαυστον παφλασμόν κατά την εκβολήν του· κρημνωδέστεροι καθίσταντο όλονεν οι βράχοι· πολλήν ώραν εκρέματο εκ της μίξς χειρός, έζήτηε διά του ποδός στήριμά τι και δέν ήδύνατο να εύρη. Πολλοί, ιδίως γυναίκες, άπέστρεφον την κεφαλήν και έλεγον ότι «δέν θα έκαμνε τέτοιο πράγμα αν έζούσαν ακόμη οι γονεῖς του».

Εν τούτοις εκείνος εύρισκεν ασφαλές τι στήριγμα, άνεζήτηε και πάλιν ότε μὲν διά τής χειρός ότε δε διά του ποδός, υποχωρούντος δε τούτου ώλισθαίνεν άλλὰ συνεκρατείτο πάλιν άπηρωρημένος. Οι θεαταί κάτω ήδύνατο νακούσσωσιν την άναπνοήν των.

Τότε ήγέρθη εύσωμος νεάνις, ήτις εκάθητο μόνη επί τινος λίθου. Ητο παιδιοθεν μνηστευμένη μετ' αυτού. Υψωσε τον βραχίονα και εφώνασε:

—Λέιφ, Λέιφ, γιατί τὸ κάμνεις αυτό; Όλον τὸ πλήθος έστράφη προς αυτήν

ο πατήρ της ήτο πλησίον της άλλὰ δέν τον άνεγνώρισε.

—Κατέβα κάτω, Λέιφ, άνεφώνει ή κόρη· σ' αγαπῶ· τί ωφέλεια θῆδρης ν' άνεβῆς· κεί άπάνω;

Ο Λέιφ εκέκθη επί μικρόν άλλ' έπειτα ήρχισε πάλιν ν' άναρριχάται. Η χειρ και ο πους αυτού άνέκτισαν τὰς δυνάμεις των, δι' ο άνήλθε καλῶς επί τινα χρόνον· άλλὰ και πάλιν ήρχισε να κουράζεται και άνεπαύετο συχνά. Κάπου κάπου κατεκυλίετο λιθάριον τι, οι δε παριστάμενοι τὸ παρηκολούθουν διά των βλεμμάτων έως ου έσφθανε κάτω. Τινές δέν ήδύναντο να ύπομείνωσι πλέον, και άπῆλθον. Αλλ' ή κόρη ίστατο όρθή επί της πέτρας, συνέστρεψε τὰς χείρας και ήτένιζε προς τὰ άνω.

Ο Λέιφ έψηλάφη διά τής χειρός ζητών στήριγμα, άλλ' αίφνης, —διέκρινε δε τούτο ή κόρη—αφῆκε τον βράχον, ήρπασεν αυτόν άμέσως με την άλλην χειρά, άλλὰ και πάλιν τον άφῆκε.

—Λέιφ! άνεφώνησεν ή κόρη διά φωνῆς έντόνου, ήτις έφθασε μέχρι του ύψους των βράχων.

—Έγλύστρησε και πέφτει! έκραύγασαν όλοι, και όλοι έτεφον προς αυτόν τὰς χείρας, άνδρες και γυναίκες.

Πράγματι ώλισθαίνε και συμπαρέσυρε άμμον, λίθους, χάλικας· κατήρχετο, κατήρχετο ακαταπαύστως, ταχύτερον· οι παριστάμενοι άπέστρεψαν τὸ πρόσωπον, όπισθεν δε αυτών ήκουσαν να καταπίπτῃ κάτι βαρὺ ως όγκος ύγρᾶς γῆς.

Ότε άνελαβον θάρρος και ειδον, εκειτο χαμαί συντριμμένους και άγνώριστους. Η κόρη ήτο αναίσθητος επί της πέτρας, ο δε πατήρ της μετέφερεν αυτήν εις την οικίαν του.

Οι νέοι, οτινες είχαν παρορμησῃ κατά τὸ πλείστον τον Λέιφ εις τὸ επικίνδυνον επεχειρήμα, δέν ετόλμησαν να τον άνεγειρωσι· ουδεις ετόλμα να τον ιδῆ. Προσῆλθον λοιπόν οι γέροντες. Ο γηραιότερος, ότε έθηκεν επ' αυτού την χειρά, είπε:

—Ητανε τρέλλα!

Αλλά προσείπε παρατηρῶν εις τὸ ύψος του βράχου:

—Ως τόσο είνε καλὸ να είνε κάτι τόσο ψηλά που να μην ειμφορουν όλοι οι άνθρωποι να τὸ φθάσουν!

Κατὰ τον Βυθόρσων Α. Π. Κ.

ΤΡΑΓΟΥΔΑΚΙ

Έπλουτίσαν τ' άμέτρητα λουλούδια τῆ νύχτα με μίαν άπειρη ευωδιά. Τ' άποδόνια λέν έρωτικά τραγούδια Π' άντιλαλοῦνε μες στή σιγαλιά.

Και τὸ φεγγάδι άδιάκριτο προβαίνει Μες απ' τὰ φύλλα μ' όψη τραγική. Ακολουθῶ μοφῆ μαιφοντυμένη Που προχωρεῖ με χάρη μυστική.

Είναί στιγμῆς που μες στο νου μας ζοῦνε, Είναί στιγμῆς που δέν ξεχνά κανείς. Τὰ λουλουδιάνια που κρηφομιλοῦνε Λέν· «Η Βασίλισσα κι ο ποιητής».

K. MANOS

ΑΝΟΙΚΤΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

Αγαπητέ μου φίλε,

«... Βρέθηκα κεί κάτω στο Κεραιμειό. Ο Ηλιος έλαμπε με ξεχωριστή χάρη κι' εγώ άρέθηκα σ' όνειροπόλησις. Κόιτα τους τάφους, που με ήρθε τὸ φάντασμα εκείνο. Και τί δέν ήταν; ένα άπέραντο σώμα με γιλιάδες κεφάλια. Περνούσε ένα-ένα μπρός μου και τὸ «βλεπα νάλλάζει. Στο τέλος με πλάκωσαν όλα τόσο, που δε μπόργα να πάρω την άναπνοή μου» και μιά φωνή, σὴν από τη σάλπιγγα του ψυχοβγάλητ του χάρου που τάγκλωσε τ' άφτια μου και φώναζε—Οι προγόνι σου είμαστε, οι προγόνι σου, άνάξιε! . . .

Τὸ φάντασμα έφυγε κι' εγώ συνήρθα. Ημουν ακόμα σασιτισμένος κι' άποκαωμιμένος, που έφυγα από κεί τρέχοντας και λέγοντας—Θέ μου! Τί βάρος που είνε οι προγόνι! . . .

Πές μου, τί λές, σὲ παρακαλῶ, εσύ; Δε λυπάσαι που γενήθηκες Έλληνας; Δε σε πιάνει μερικῆς φορές πυρετός, που συλογιέσαι, πὼς ο παπούλης σου είχε τὸση δόξα και σὺ δέν αξίζεις τίποτις; Ου! Εγώ! Εγώ! Εγώ νιώθω άπότὸ νανε ο μεγαλειότερός μου καημός! Σὰ βλέπω να με μελετᾶνε, να με ζουλεύουνε, μόνο γιατί ή τύχη τάφερε και γενήθηκα στήν Έλλάδα. σκάζω απ' τὸ κακό μου. Κι' ακόμα να νιώθει, πὼς, θ,τι κι' αν κάμεις δε θ' αξίζει τόσο δά, μπρός στα μεγάλα, στ' άπάνταστα εκείνα έργα των προγόνου σου.

Δε θέλω να με δεσμεύει τίποτις. Θέλω να χωρίσω από κείνους· να δημιουργήσω κι' εγώ κάτι καινούργιο. Από την άφάνειά μου να πεταχθῶ σιγα-σιγά. Να ζήσω κι' εγώ από τον έμαρτό μου κι' όχι με τὰ φύγουλα και τάπομινάδια, σὰ ζητιάνος! Ρωμινός είμαι και μόνο Ρωμινός! Χώνεψ! Τὸ άπότὸ καλά και θὰ διῆς τί μπορείς να κάμεις. Νιώθεις έλευτεριά, μιά δύναμη άνίκητη! Λές και σὲ καστεράει νέα δόξα, καινούργια. Λές, πὼς θα γίνεις και σὺ πρόγονος, έτσι, μιά μέρα και θὰ βρισκωνται άνθρώποι να σκάζουν. που θὰν τους βαρένεις και σὺ.

Μὰ όχι! Αφῆ ή χαρὰ δέν είνε για μὰς. Δε θα ξεπλακωθῶμε από τὸ βάρος μας, γιατί είμαστε δεμένοι με γερεές άλυσίδες κι' ο Ηρακλέας θαόργησει να βρεθῆ νὰν τις κόψει... Η γλώσσα μας, που μιλάμε όλοι και που τῆ γράφουμε κάμποσοι, είνε γερό τσικουρι για τὸ σπάσιμο, μὰ Ηρακλέας δέν είνε. Η προφορά της διαφέρει, οι λέξεις διαφέρουνε, ή γραματική της είνε άλλη... μὰ τὰ γράμματα είνε όμοια. Κι' άπότὸ είνε ή πιὸ χοντρή άλυσίδα. Τί έξογο που θάταν, να είχαμε, ξάρνου, τὰ Λατινικά γράμματα και να ζήγαμε άνακατωμένα με τὰ Έλληνικά, ναχαμε δηλαδή, Ρωμαίικα γράμματα, δικά μας. Τότες θάμαστε νέοι άνθρώποι, νέα γενεά, και θα γινόμαστε και προγόνι και θα ξαναδοξάζομαστε, και . . .»

Σου τ' άντιγράφω από ένα φιλικό μου γραμ. Μην παραξεφτεῖς γι' άπότὸ ήθελα μόνο να σου παρουσιάσω τὸ φίλο μου κι' απ' άφῆτ του τῆ φάτσα. Τόρα, αν έγεινα τολμηρότερος εγώ, που στ' αντίγραφα, από κείνοια, που τῆγραφε . . . τῶκαμα, γιατί σε ξερω και . . . με ξερείς! Υστερα, αν δώσεις σ' όλα άφτια συμβολισμό, όπως τους έδοκα εγώ, χωρίς να βρωτήσω τὸ φίλο μου, βγαίνει κάπιο νόημα. Ναι! . . .

Σὲ φίλῶ

ΓΙΑΝΝΗΣ

Φιλολογικά, Καλλιτεχνικά, 'Επιστημονικά, Ειδήσεις.

Τὸ π. Σάββατον ἀπέβρισαν ἐν Ἀθήναις ὁ ἀμερικανὸς φιλόλογος καὶ ἀρχαιολόγος Λόγουστος Μέριαν, ἰδρυτὴς καὶ διευθυντὴς ἐπὶ τινά χρόνον τῆς ἐνταῦθα Ἀμερικανικῆς Σχολῆς. Ἐν τῷ πρώτῳ Νεκροταφίῳ, ὅπου ἐτάφη παρὰ τὸν τάφον τοῦ διαπρεποῦς συναδέλφου του Λώλιγκ, ἐξεφώνησαν λόγους ὁ γενικὸς ἔφορος τῶν ἀρχαιοτήτων κ. Π. Καθβαδίας καὶ ὁ καθηγητὴς κ. Δεζέρου.

Υπὸ τὸν γενικὸν τίτλον «Ταξιδιωτικαὶ Σημειώσεις» ὁ κ. Μιχαὴλ Μητσάκης, ὁ γνωστὸς λογογράφος, δημοσιεύει εἰς τὴν «Ἀκρόπολιν» σειρὰν εἰκόνων καὶ σκηνῶν ἰδιορρυθμιστάτων. Αἱ μέχρι τοῦδε δημοσιευθεῖσαι ἐπιγράφονται: Στὸ βαπτίριον - Ἡμέρας Δύσεις - Λύθγιον - Ἡ Ζωή.

Τὰ ὑποβληθέντα εἰς τὸν διαγωνισμὸν ἀρχιτεκτονικῶν σχεδία διὰ τὸ ἀνεγερθῆσενον Νοσοκομεῖον Ἀρσενταίου, θὰ ἐξετάσῃ ἐπιτροπὴ ἀποτελούμενη ἐκ τῶν κ. κ. Ρ. Νικολαΐδου, προέδρου, Γ. Γαλδάνη, Π. Γιωάννου, καθηγητῶν τοῦ Πανεπιστημίου, Τριανταφυλλίδου, Γονατᾶ, Θεοφιλά, μηχανικῶν.

Ἀπὸ παρὰ τὴν Ἀκρόπολιν ἐνεργουμένη ἀνασκαφαί, ἀεφρον ἐσχάτως εἰς οἷς μικρὸν μαρμαρίνον ἀνάγλυφον, παριστῶν τὸν Ἀσκληπιῶδην, καθήμενον ἐπὶ ἐδράνου καὶ περὶ αὐτοῦ πέντε ἀσθενεῖς, ἐνεπίγραφον πλάκα, σέουσαν μίαν μόνον λέξιν ἐξ ἑπτά γραμμάτων, ἀλλὰ δυσανάγνωστον, καὶ ἀρχαῖον μουσαϊκόν, παριστῶν ἰππαλεκτριόνα, ἰππευόμενον ὑπὸ νεανίου.

Ἡ «Διάπλασις τῶν Παιδῶν» τὸ κάλλιστον παιδικὸν περιοδικὸν εἰσέλθει ἐν τῷ δέκατον ἑβδομον ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς ἔτος. Τὸ ἐκδοθὲν πρῶτον φυλλάδιον τοῦ νέου ἔτους εἶνε ποιικιλώτατον, δημοσιεύει δέ, ἐκτὸς τῶν ἄλλων, καὶ τὸ ὑπὸ τῆς Γαλλικῆς Ἀκαδημίας βραβευθὲν μυθιστόρημα τοῦ Ἐκτορος Μαλώ «Ἐν Οἰκογενείᾳ» εἰκονογραφημένον.

Ὁ διάσημος ἀγγλὸς ἀρχαιολόγος καὶ ἀρχιτέκτων Πένροξ ἐδήλωσεν ὅτι προθύμως θὰ κατέλθῃ εἰς Ἀθήνας καὶ θὰ ἐξετάσῃ τὸν Παρθενῶνα, ἀνευ ἀμοιβῆς, ὑποδεικνύων τὰ πρὸς ὑποστήριξιν τοῦ ἀπειλουμένου οἰκοδομημάτων λεπτεῖα μέτρα.

Ὁ τελευταῖος «Ρωμηός» ἐν ὧ ὁ Φασουλῆς παρουσιάζεται ὡς Καλλικάντζαρος, ἔθεωρηθη κοινῶς ἐκ τῶν ἠρωτικότερων τοῦς ὁποίους ἔγραψεν ἕως τὴρὰ ὁ Σουρῆς.

Ἐπανοῦνται πολὺ τὰ ἔργα νέου ἐν Ἀθήναις ζωγράφου, τοῦ κ. Γερανιώτου καὶ προσωποῦνται λαμπρὸν τὸ καλλιτεχνικὸν του μέλλον.

Τὸ «Κράτος τοῦ Ζόρου» τοῦ Λέοντος Τολστόϊ παρῆσθῃ ἐν τῷ Μεγάλῳ Θεάτρῳ ὑπὸ τοῦ θιάσου τῶν ἀδελφῶν Ταβουλάρη.

Κατὰ τὸ μνημόσυνον τὸ τελεσθὲν τὴν π. Κυριακὴν ἐν τῷ ναοῦ τῆς Ἁγίας Εἰρήνης ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῆς ψυχῆς τοῦ Στεφάνου Ζαφροπούλου, ἐξεφώνησε λόγον ὁ ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν κ. Δ. Στεφάνου, ἐξ ὀνόματος τοῦ πρὸς διάδοσιν τῶν ἑλληνικῶν γραμμάτων Συλλόγου, ὅστις καὶ ἐπέειλε τὸ μνημόσυνον.

Ὁχι μόνον ἐν Ἀθήναις ἀλλὰ καὶ εἰς τὰς περισσοτέρας ἐπαρχίας γίνονται καθημερινῶς συλλαλητήρια καὶ ἐκδίδονται ψηφίσματα δι' ὧν ὁ λαὸς, δυσρηστημένος ἐκ τοῦ καθεστώτος, παραπονεῖται διὰ τοὺς νέους φόρους καὶ εὐχεται ὑπὸ τῆς μεταβολῆς τῆς Κυβερνήσεως, τῆς συγχλήσεως Ἐθνοσυνελεύσεως κ. τ. τ. Τὰ συλλαλητήρια ταῦτα γίνονται παντοῦ ἀφορμὴ παραγῶν.

Ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ὑπὸ τοῦ ἐκεῖ προξένου συνελήφθη ὁ ἑλλητάρχος Τουλῆς καὶ ἀποστέλλεται ὑπὸ συνοδίαν εἰς Πειραιᾶ.

Κατὰ τὴν ὑπὸ τοῦ κ. Γαλδάνη ὑποβληθεῖσαν εἰς τὸ Πανεπιστήμιον στατιστικὴν τοῦ λήξαντος ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους 1893-1894, ἐν τῇ Χειρουργικῇ Κλινικῇ, τῇ ὑπ' αὐτοῦ διευθυνομένη, ἐξετελέσθησαν καθ' ὅλον τὸ ἔτος 300 μικραὶ ἐγχειρήσεις καὶ 170 μεγάλαι, πᾶσαι ἀπολήθησαν αἰσίως.

Τὴν π. Δευτέραν, ἐπὶ τῇ ἐπετείῳ τῶν γενεθλίων τῆς Α. Β. Γ. τοῦ βασιλοπαίδος Νικολάου, ἐψάλη δοξολογία ἐν τῷ παρεκκλησίῳ τῶν Ἀνακτόρων.

Ἐν τῷ μεγάρῳ τῆς Ὀθωμανικῆς Προσεβείας ἐδόθη Ἐπαρὰ τῆς Α. Ε. τοῦ πρεσβευτοῦ τῆς Τουρκίας Σαχὴρ Πασσᾶ ἠραισιότῃ χροστικῇ ἑσπερίῳ, εἰς τὴν ὁποίαν παρευρέθησαν ὁ πρωθυπουργὸς κ. Τρικούνης, τὸ διπλωματικὸν σῶμα καὶ ἄλλοι πολλοὶ ἐκ τῆς ἐκλεκτῆς ἀθηναϊκῆς κοινωνίας.

Σήμερον (10 Ἰανουαρίου) ὁ πρωθυπουργὸς κ. Χ. Τρικούνης ὑπέβαλεν εἰς τὸν Βασιλέα τὴν παραίτησιν τῆς ὑπ' αὐτὸν Κυβερνήσεως. Ὡς λόγος τῆς παραίτησεως ταύτης φέρεται τὸ ὅτι ὁ Διάδοχος, ὡς ἀρχηγὸς τοῦ στρατοῦ, παρουσιάσθη εἰς τὸ συλλαλητήριον τῆς Κυριακῆς καὶ ἔδωκε διαταγὰς ἐναντίας ἐκείνων τὰς ὁποίας εἶχε λάβει παρὰ τῆς Κυβερνήσεως ὁ Διευθυντὴς τῆς Ἀστυνομίας.

ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ Α'

(Ἰδε προηγούμενον φύλλον)

- 16.— Εἰς ποίαν μάχην ἐγένετο γρήσις διὰ πωτὴν φορὰν πυροβόλων;
- 17.— Μπ.ζ.υπ..ζ...., μπ..ζ. μπ..ζ. ἡ πόρτα! (Γλωσσολύτης).
- 18.— ὁ κόμπας.
. ὁ κόμπας!
(Δημῶδες προοίμια).
- 19.— Ὅλα τὰ σβύνει τὸ νερὸ
Κ' ἐμένα αὐτὸ μινάθει!
- 20.— Ποῖος εἶνε ὁ δρισμὸς τοῦ Ἐλευθέρου,
κατὰ τὸν Μάσκον Αὐρήλιον;
- 21.— Πόθεν ἡ λέξις ἐργολαβία κατήντησε
νὰ σημαίνῃ ὅτι σημαίνει σήμερον
κοινῶς;
- 22.— Τίνος ποιητοῦ εἶνε οἱ στίχοι:
Καθὼς Ἀποσπερίτης
Αὐγερινὸς καὶ Σείριος,
Κι' ἄς γίνω Σαρδανάπαλος
Καὶ χαῖνος Συραβίτης
Καὶ μάλακός Ἀσσύριος!
(Ἐπεται συνέχεια)

ΑΙ ΕΙΚΟΝΕΣ ΜΑΣ

Ἰλίον Μέλαθρον. Ἡ ὁδὸς Πανεπιστημίου, ἡ διακρινομένη διὰ τὰ λαμπρὰ αὐτῆς κτίρια, δύναται νὰ ἐπιδείξῃ ὄχι μόνον ὡς ἓνα τῶν καλλίστων αὐτῆς στολισμῶν, ἀλλὰ καὶ ὡς τὸ κομψότατον τῶν ἀθηναϊκῶν οἰκοδομημάτων, τὴν ὑπὸ τοῦ περιφανοῦς Ἑρρίκου Σηλήμανν ἀνεγερθεῖσαν οἰκίαν. Ἄλλοτε εἰς τὴν Ἑστίαν ἐδημοσιεύθη μακρὸν περὶ αὐτῆς ἄρθρον, ὅπου ὁ ἀναγνώστης δύναται νὰ εὐρὴν πᾶσαν πληροφορίαν.

Ἡ Καντάδα. Ἡ χροστικὴ οὐμορστικὴ εἰκὼν εἶνε ἀπὸ τὰ ἀνέκδοτα ἔργα τοῦ κ. Θεόμου Ἀννίνου. Τὸ χροστικόν τοῦ καλλιτέχου μας εἶνε πλούσιον εἰς τοιαύτας συνθέσεις, διὰ τῶν ὁποίων τόσον ἀναδεικνύεται ἡ περὶ τὴν ἀπεικόνισιν τύπων καὶ σκηνῶν ἀπαράμιλλος δεξιότης του. Ἀλλὰ δυστυχῶς μένουσι ἀδημοσίευτοι, ἐκπομπιζόμενοι συνήθως ὑπὸ τῆς πολιτικῆς καὶ ἐπικαιροῦ γελιογραφίας. Εὐχῆς ἔργον θὰ ἦτο ἂν ὁ κ. Ἀννίνος ἐξέδιδε κανὲν λεύκωμα ἐκ τοιούτων γενικωτέρων γελιογραφιῶν, θὰ εἶνε δὲ εὐτυχῆς ἡ εἰκονογραφημένη Ἑστία ἂν δυνήθη καὶ ἄλλοτε νὰ δημοσιεύσῃ ἔργον τοῦ κ. Θεόμου Ἀννίνου, πρὸς τὴν μελουδίδα τοῦ ὁποίου εἶνε γνωστὴ ἡ ἀνεκκῆθεν ἰδιαιτέρα αὐτῆς συμπάθεια καὶ ἐκτίμησις.

ΔΙΟΡΘΩΣΙΣ ΠΑΡΟΡΑΜΑΤΟΣ

Ἐν τῇ δημοσιευθείσῃ μελέτῃ «Τὸ νόημα μιᾶς βασιλίσσης κτλ.» ἐγένετο σπουδαῖον παρόραμα, ἐν σελ. 11, στίλῃ γ', στίχ. 1, ἀντὶ τοιούτων γραπτῶν γαλλικοῦ.

κ. Δ. Α. Ἐνταῦθα.— Εἰς τὰ νοσφέντα ὑπὸ τῆς «Ἐφημερίδος τῶν Συζητήσεων» θάπαντήσῃ εἰς τὸ προσεγεῖ φύλλον ὁ κ. Κωστής Παλαμᾶς. Ὁ κ. Γρουπάρης, καθὼς καὶ ἡ διὰ τὴν δημοσίευσιν τῶν νοσφέντων του κατηγορούμενη (!) «Εἰς. Ἑστία» δὲν ἦτο δυνατόν νὰ εὐρὸν ἐδικαιολῆσαι καὶ αὐθεντικώτερον συνήγρον. Ὡστε ἡ ἐπιστολιμαία διαμαρτυρησίς σας περιττή. Στείλατέ μας τίποτε ἄλλο.

κ. Γ. Κούμ. Ἐνταῦθα.— Ὡς χρησιμοποιησόμεν μεσοικᾶ. Ἐντὸς τῆς ἐπιστολῆς σας εὐρὸν κάμψα ἓνα γραμματόσημα ἐσφραγισμένα. Διατί τὰ ἐσωκλείσατε;

κ. Α. Θαυμαστήν. Ἐνταῦθα.— Ἐλάδαμεν καὶ τὰ νέα, ἀλλὰ δὲν μας ἐφάνθησαν καλλίτερα τοῦ παλαιοῦ. Λόγια τόσον τετριμμένα, μόνον ἡ μουσικὴ τοῦ στίγιου θὰ ἐσοῦσε τοῦ ἰδικοῦ σας δὲ στίγιου ἡ μουσικὴ μᾶς φαίνεται πλημμελής. Ὅλω καὶ γαστροδία! Ὁ «Χωρισμός» εἶνε τὸ καλλίτερον ἀλλὰ δὲν εἶνε σοφότερον.

κ. Χαρ. Γ. Π. Τρίπολιν.— Τὰ γεωγράφα τοῦ Διαγωνισμοῦ ἐκείνου εἶνε πολλὰ καὶ ἡ ἔρευνα θάπῃτις πολὺν καιρὸν. Ἄλλως τε οὔτε τὸ δικαίωμα ἔχουμ νὰ ζητήσωμιν τὸ ἰδικὸν σας. Λάθετε τὸν κόπον νὰ το ἐναγράψετε καὶ νὰ μᾶς το στείλετε. Σὰς ἐγχαριστοῦμεν πολὺ διὰ τὰ σταλέντα. Θὰ χρησιμοποιησόμεν τὰ περισσώτερα.

κ. Στ. Βασιλ. Ἀλεξάνδρειαν.— Μᾶς κολλακεῖτον πολὺ αἱ εὐμενεῖς ἐκφράσεις σας. Θερμὰς ἐγχαριστίας διὰ τὴν ἐνέργειαν.

κ. Ἀλ. Πάλ. Λιθερπούλην.— Εἴμεθα σύμφωνοι. Ἀναμείνουμ, ἀναμείνουμ.

κ. Φ. Ἀλ. Βαλασα. Σκόπελον.— Ὑπάρχουμ. Τρίκοντα λεπτά (30) ἕκαστον.

κ. Μ. Δ. Γ. Βουκουρέστιον.— Ἐξετελέσθησαν αἱ παραγγελίαι σας. Ἀδύνατον νὰ προσθάσῃ ὁ Φεβρουάριος! Ἐπιουλασάμεθα δι' ἄλλον μῆνα. Τὸ ποίημα θὰ δημοσιευθῇ. Ἐγχαριστοῦμεν.

κ. Α. Γεωρ. Ἐνταῦθα.— Τὸ «Φεγγάρι» σας μέτριον. Εἰς μίαν σειρὰν ἀπὸ τέτοια μικρὰ, εἰμπορεῖ νὰ προσῆθῃ ἀλλὰ μόνον τοῦ διὰ πωτὴν φορὰν, μὲ νέον ὄνομα, δὲν ἄξιεν. Ἐπειὴ τὸ ὄνομα εἶνε ὠρατον, ὑποθέτομεν ὅτι, ὅταν σας βοηθῇ τὸ θέμα, θὰ γράψετε εὐμορφα μικρὰ. Στείλετέ τὰ ἂν θέλετε, νὰ διαλεξώμεν. Πῶς σας φαίνονται τὰ μικρὰ τοῦ κ. Οἰκονομάκη;...
Κ. Α. Τρ. Γιωάννιναν.— Δὲν θὰ μᾶς στείλετε καὶ τίποτε ποὺς δημοσιεύσωμιν;

κ. Χ. Δ. Ἐνταῦθα.— Ἐλήφθησαν. Θὰ τα χρησιμοποιησόμεν.

κ. Γ. Ἐνταῦθα.— Ἐχει κάποιαν πρωτοτυπίαν, ἀλλ' ἡ ἐκτέλεσις δὲν εἶνε τόσον καλλιτεχνικῆ. Φαίνεται ὅτι θὰ γράψετε πολὺ καλλίτερα καὶ . . . ἀναμείνουμ.

κ. Γ. Δ. Μεγαλόπολιν.— Ὁ κ. Ἀλέξ. Κόκκος. κ. Ε. Κ. Μύκονον.— Στείλατε τὴν συνδρομὴν σας διὰ νὰ σας στέλλεται ἡ εἰκονογραφημένη. Λυπούμεθα, ἀλλὰ αὐτὰ ποῦ μᾶς γράψετε δὲν γίνονται.

κ. Π. Ἀποστόλ. Σφρον.— Ἀναμείνουμ συνδρομὴν τοῦ κ. Ν. Γ. Κρ.

Οἱ ἐν ταῖς Ἐπαρχίαις καὶ τῷ Ἐξωτερικῷ Συνδρομηταὶ δύναται νὰποστεῖλουμ τὴν συνδρομὴν των διὰ χροστικῶν, χρυσῶν νομισματιῶν, ταχυδρομικῶν ἢ τραπεζικῶν ἐπιταγῶν, γραμματόσημων ἑλληνικῶν, γαλλικῶν κτλ. ἐν ἐπιστολῇ συστημένη.

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΣΤΙΑΣ
Κ. ΜΑΪΣΝΕΡ ΚΑΙ Ν. ΚΑΡΓΑΔΟΥΡΗ
ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ 1895—707.